

SZOCIÁLIS ÁGAZATI KONZULTÁCIÓ – 2018

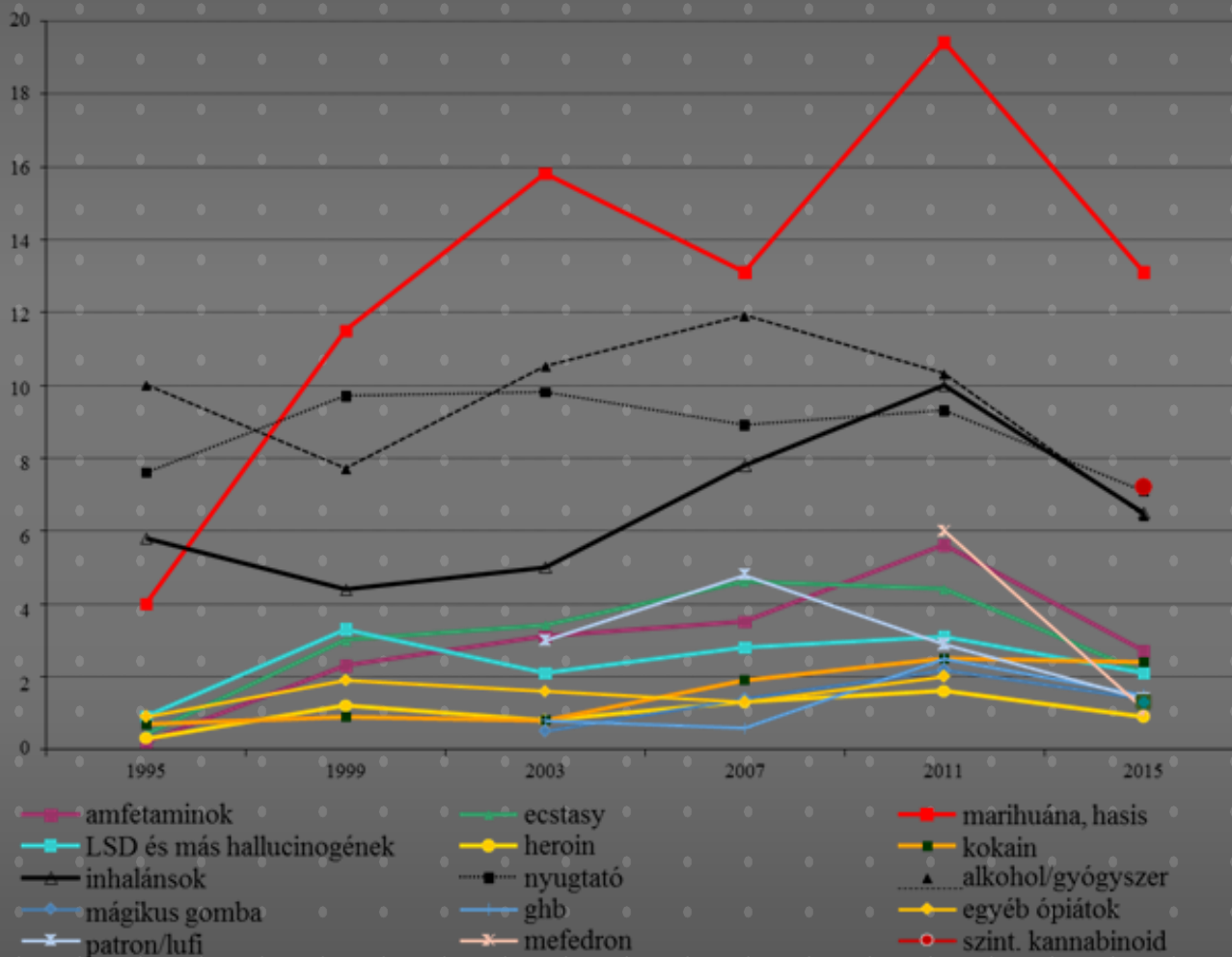
MEGÚJULÁS – FELKÉSZÜLTSEG – MINŐSÉG

LEHETŐSÉGEK ÉS KIHÍVÁSOK A DROGPOLITIKÁBAN

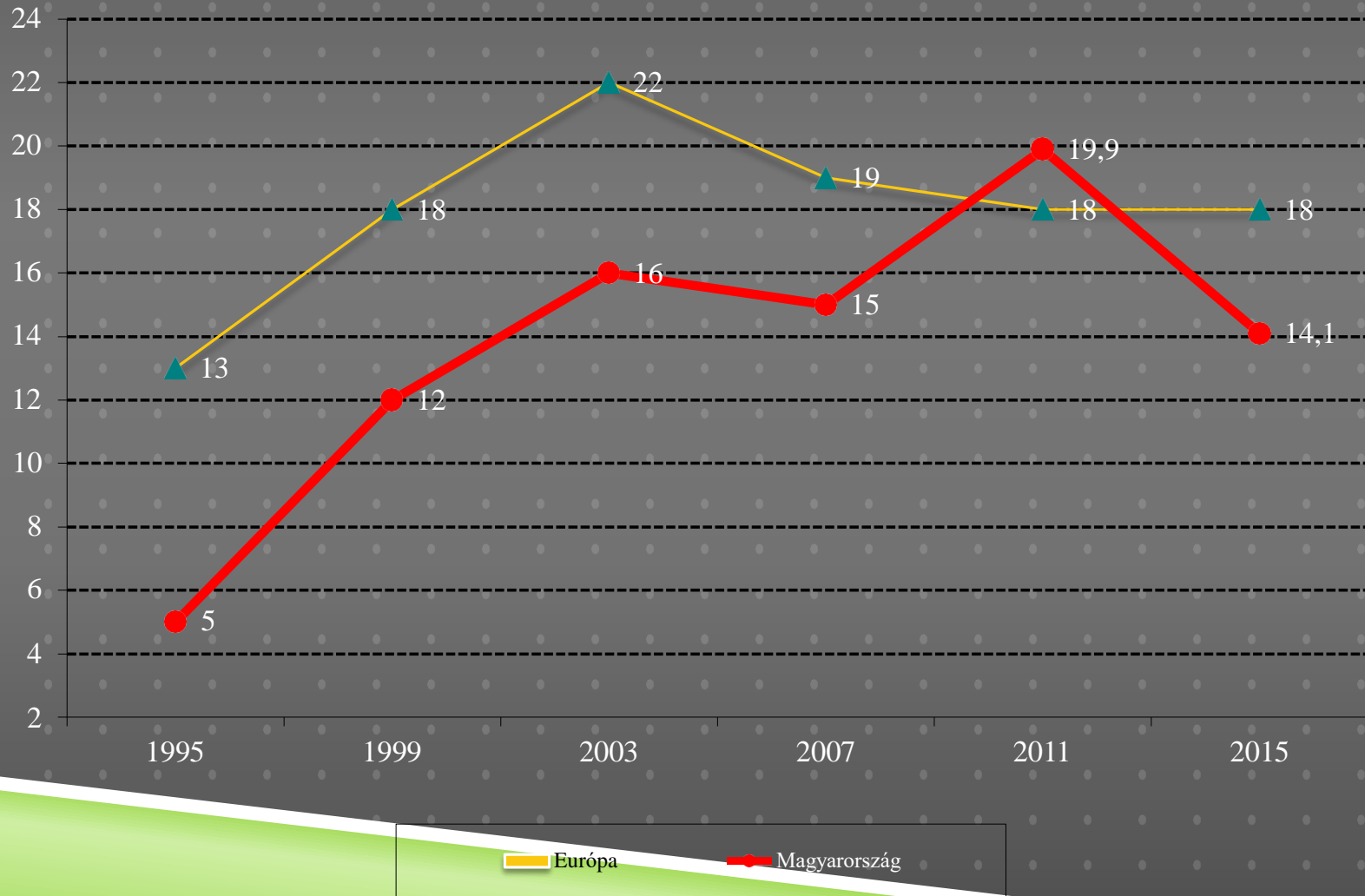
**MÜLLER ÉVA
OSZTÁLYVEZETŐ**

**EMMI SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉTI
SZOLGÁLTATÁSOK FŐOSZTÁLYA**

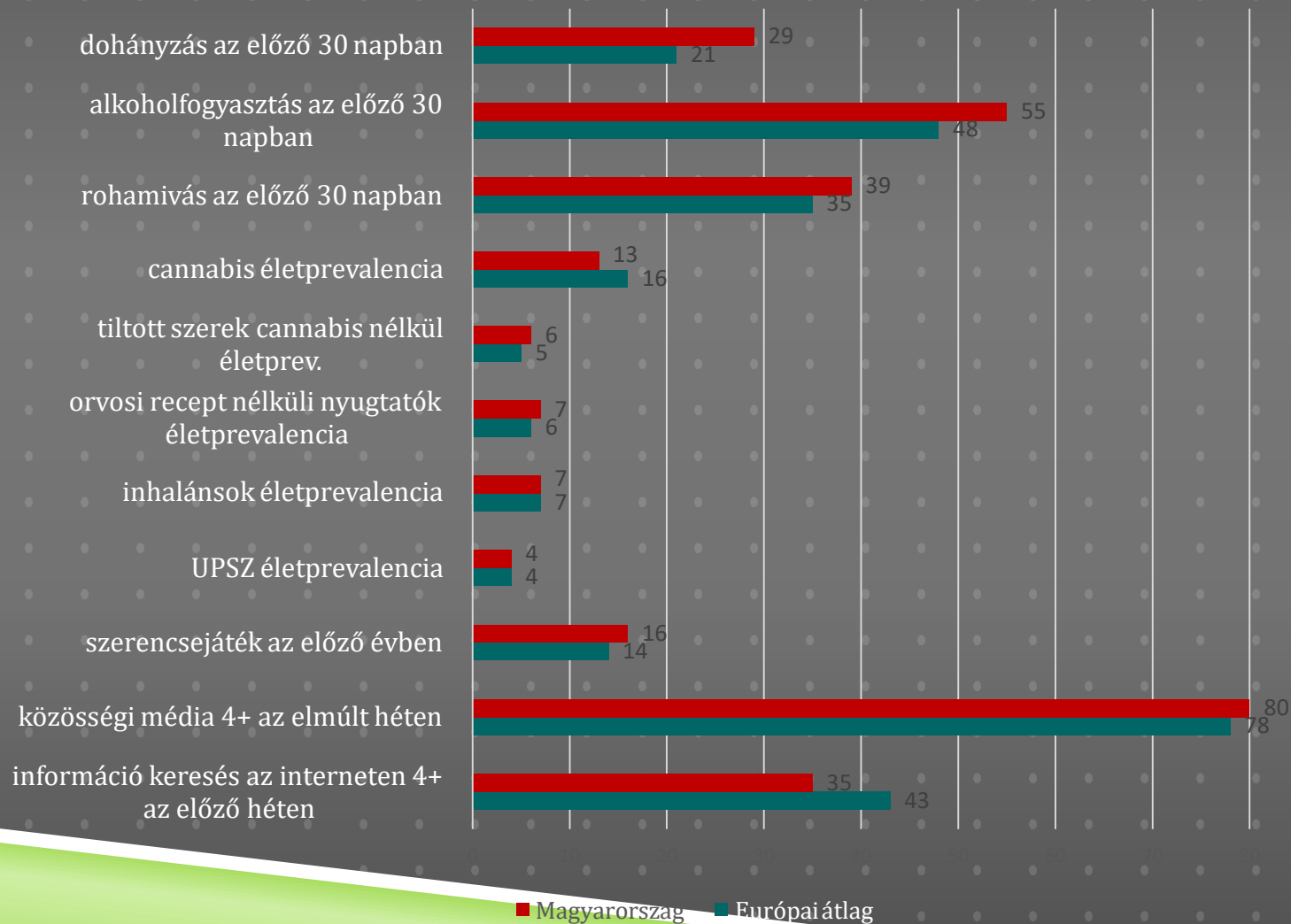
Tiltott és legális szerek életprevalencia értéke 1995 és 2015 között a 16 éves diákok körében

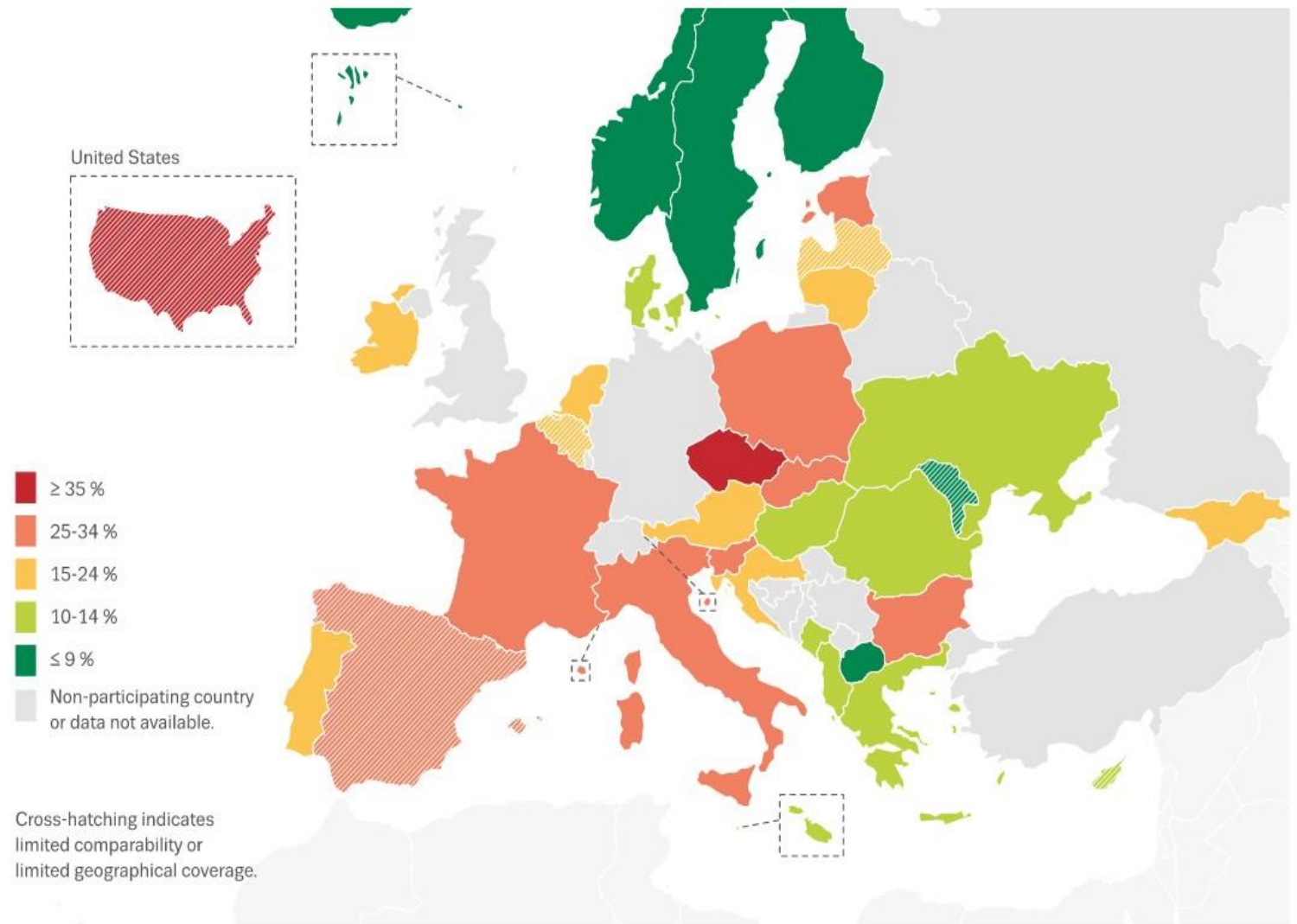
TILTOTT SZEREK ÉLETPREVALENCIA ÉRTÉKE EURÓPÁBAN ÉS MAGYARORSZÁGON

FŐBB PREVALENCIA ÉRTÉKEK MAGYARORSZÁGON ÉS AZ EURÓPAI ÁTLAG

TILTOTT SZEREK ÉLETPREVALENCIÁJA

^a Includes cannabis, amphetamines, cocaine, crack, ecstasy, LSD or other hallucinogens, heroin and GHB.

A hazai kábítószer-helyzet legfontosabb jellemzői

2010 előtt a kábítószer-probléma hazai helyzete nagyon hasonló volt az európaihoz, bár időben megkésve követte azt. A rekreációs szerhasználatra a kannabisz származékok (marihuána, hasis), a stimulánsok, (pl. amfetamin, ecstasy) valamint a hallucinogének (pl. LSD) fogyasztása, az intravénás szerhasználatra pedig az opiátok (pl. heroin) és az amfetamin injektálása volt jellemző.

Az új pszichoaktív anyagok széleskörű megjelenése jelentősen átformálta a kábítószer-probléma hazai megjelenését. Az új pszichoaktív anyagok népszerűségének háttérében az alacsony ár, a könnyű hozzáférés és a használatával összefüggő alacsonyabb kockázat feltételezhető.

A szakértői jelzések és néhány kutatási adat szerint a hátrányos helyzetű településeken, illetve a szegregátumokban is jelentősen megnőtt az új pszichoaktív anyagok használata. A helyzet felmérését célzó kutatás előkészítés alatt áll, a kapcsolódó pilot study a múlt évben került lebonyolításra.

Összegezve megállapítható, hogy a csökkenő tendencia ellenére is az elmúlt négy-öt évben a kábítószer-probléma, mint jelenség átalakult, egyre összetettebbé vált, és az új pszichoaktív anyagok terjedésének köszönhetően gyakoribbá váltak a kockázatos magatartásminták.

Miért szükségesek a stratégiai dokumentumok a szakterület számára?

- ▶ A drogstratégia helyi, nemzeti és nemzetközi (EU) szinten egyaránt összehangolt válasz megfogalmazására nyújt lehetőséget.
- ▶ A kormányzat (szerencsés esetben a szakterület és a társadalom) illegális szerekkel kapcsolatos értékei, víziói, viszonyulásmódja, alapelvei, stratégiai irányelvei és prioritásai fejeződnek ki.
- ▶ Lehetővé teszi a kábítószer-probléma kezelésében érintett szervek, szervezetek és társadalmi csoportok közti együttműködést.
- ▶ Lehetőséget teremt az addiktológiai érdekek költségvetésben történő tükröződésére, az addiktológiai szakterület fejlesztési lehetőségeinek beazonosítására.
- ▶ Szerepet vállalhat a politika és a társadalom érzékenyítésében a drogproblémával kapcsolatban.

A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013–2020, tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen alcímmel ellátott 80/2013. (X. 16.) országgyűlési határozatból adódó feladatokról

Az Országgyűlés felkérte a Kormányt, hogy szakpolitikai programokban gondoskodjék - a mindenkori költségvetési lehetőségek figyelembevételével - a megállapított feladatok és célkitűzések megvalósításának mérhető indikátorokat is magában foglaló eszközrendszeréről, a szükséges eszközökről és azok felhasználásáról.

Az OGY. határozatban foglaltaknak megfelelően a legfontosabb rövidtávú feladatok a szakpolitikai programokban kerültek rögzítésre. Az első szakpolitikai programban szereplő feladatok megvalósításához a Kormány **2016-ben 390 mFt. 2017-ben 318 mFt.** többletforrást biztosított (a drogmegelőzési költségvetési soron lévő összeg mellett).

A 2018. évi feladatok megvalósítására a Kormány összesen 518.9 mFt. költségvetési forrást biztosított. (Az összeg bázisképzővé vált).

A kábítószerügyi célok megvalósításához szükséges uniós forrásokról

- ▶ **EFOP-1.8.7-16 Célzott prevenciós programok a szenvedélybetegség megelőzése érdekében** (A rendelkezésre álló forrás: 3 Mrd Ft)

Fő cél: A lakosság egészségkultúrájának fejlesztése, hatékony, a célcsoportokhoz igazított egészségkommunikációval az egészségtudatosság növelése, szemléletformáló és prevenciós programok megvalósítása, különös tekintettel a közösségek és családok bevonására.

- ▶ **EFOP-1.8.9-17 Legyen más a szenvedélyed! 2.**

A rendelkezésre álló forrás: 2,28 Mrd Ft → 2,538 Mrd

Fő cél: a gyermekvédelmi szakellátási intézmények droghasználat kialakulásának megelőzését, visszaszorítását célzó tevékenységeihez kapcsolódó támogatás. A pályázat az otthont nyújtó ellátást és/vagy utógondozói ellátást biztosító gyermekvédelmi szakellátási intézmények számára a droghasználat kialakulásának megelőzését, visszaszorítását célzó programjaik megvalósítására íródott ki.

A Kormány 1669/2017.(IX.15.) Korm. határozata a Nemzeti Drogellenes Stratégia 2017-18. évi szakpolitikai programjáról

A jelenleg érvényben lévő szakpolitikai program Nemzeti Drogellenes Stratégia beavatkozási területeire és célrendszerére épül, az alábbi négy beavatkozási területre határoz meg konkrét intézkedéseket:

- 1) Az egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés rendszerének fejlesztése
- 2) A kezelés, ellátás, felépülés rendszerének fejlesztése
- 3) A kínálatcsökkentési beavatkozások rendszerének fejlesztése
- 4) Az emberi és társadalmi erőforrások mobilizálása

A 2. szakpolitikai program összesen 27 intézkedést és 65 feladatot határoz meg a kábítószer-probléma megelőzésében és kezelésében érintett egyes részterületek számára.

Az elmúlt időszak legfontosabb eredményei

- ▶ Minőségbiztosítási szempontok érvényesítése a prevenció terén (szakmai ajánlási rendszer).
- ▶ Az alapellátás érzékenyítését, és a korai kezelésbevitel előmozdítását célzó programok megvalósítására került sor.
- ▶ Az ellátórendszer értékelése mellett az elterelés szolgáltatás eredményességének és hatékonyságának vizsgálatára, illetve több kutatási programra került sor.
- ▶ Ellátórendszeri fejlesztések történtek (pl. új alacsonyküszöbű szolgáltatások bevonása, többirányú fejlesztés a gyermek- és ifjúságaddiktológiai ellátás területén, támogatott lakhatás).
- ▶ Módszertani fejlesztések: több konferenciára került sor, folyamatban van a szakmai szabályozók felülvizsgálata, az új pszichoaktív anyagokkal összefüggésben hírlevél és új pszichoaktív anyag portál segíti a szakemberek munkáját. Képzési és továbbképzési programok megvalósítására került sor.
- ▶ Tovább erősödtek a koordinációs mechanizmusok (pl. KKB Jogi Szakbizottság, Országos Addiktológiai Szakmai Kollégium, Szegregátum munkacsoport alakult).
- ▶ A magyar Kormány Európában az elsők között alakította ki az új pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos szabályozást, ami az egyedi szerek ellenőrzés alá vonása mellett lehetőséget biztosít arra is, hogy az ún. törzsképletek alapján vegyületcsoportok kerüljenek ellenőrzés alá.
- ▶ Példaértékű szakmai tevékenység az új pszichoaktív anyagok beazonosításával kapcsolatban (laboratóriumi tevékenység).

... és az előttünk álló feladatokról...

- ▶ Át kell ültetni a hazai jogrendbe az új pszichoaktív anyagokról szóló uniós szabályozást. (Határidő november 23.)
- ▶ Le kell bonyolítani a nyilvános kábítószeres pályázatokat (4 kategória, 350 mFT. összegben)
- ▶ Elő kell készíteni az NDS-hez kapcsolódó, 2019-2020-ra irányuló új szakpolitikai programot.
- ▶ Értékelni kell az iskolai prevenciós tevékenység során alkalmazott szakmai ajánlás jelenlegi rendszerét, javaslatokat kell megfogalmazni annak javítására, fejlesztésére.
- ▶ A megfelelő szakpolitikai válaszok előmozdítása érdekében tovább kell erősíteni a koordinációs mechanizmusokat, és a helyi koordinációt (pl. KEF). Folytatni kell a különböző munkacsoportokban megkezdett munkát (pl. KKB Jogi Szakbizottság).
- ▶ Javítani kell az ágazatközi együttműködést.
- ▶ Szakpolitikai választ kell kidolgozni a szegregátumokban tapasztalható szerhasználat megelőzésére és kezelésére.

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

eva.muller@emmi.gov.hu